

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 35/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. januára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Eugenom Kostovčíkom, advokátska kancelária, Gelnická 33, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok zaručeného čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na pokojné užívanie majetku zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Žiline z 9. októbra 2017 v konaní vedenom pod sp. zn. 20 S 13/2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. decembra 2017 osobne doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť

majetok zaručeného čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na pokojné užívanie majetku zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) z 9. októbra 2017 v konaní vedenom pod sp. zn. 20 S 13/2016.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 S 13/2016 zo 6. decembra 2016 bolo na základe žaloby sťažovateľa ako žalobcu zrušené rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky (ďalej len „finančné riaditeľstvo“) zo 17. decembra 2015. Následne sťažovateľ požiadal o priznanie náhrady všetkých trov súdneho konania podľa § 250k ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej aj „OSP“). Požiadavku odôvodnil tým, že Daňový úrad Žilina v rozpore s právnym záverom predchádzajúceho (skoršieho) rozsudku krajského súdu sp. zn. 20 S 88/2009 z 13. septembra 2011 bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, rozhodnutím zo 17. júna 2015 vyrubil sťažovateľovi z rovnakých dôvodov a v rovnakej výške rozdiel dane za III. štvrt'rok 2007.

3. Z podania právneho zástupcu sťažovateľa z 15. februára 2017 adresovaného krajskému súdu vyplýva, že vo veci sp. zn. 20 S 13/2016 požadoval náhradu trov konania v celkovej sume 19 085,22 €. Trovy právneho zastúpenia podľa tarifnej odmeny vyčíslil na 846,02 €, daň z pridanej hodnoty na 169,20 € a súdny poplatok na 70 €, teda celkom 1 085,22 €. Trovy zmluvnej odmeny vyčíslil na 15 000 €, ako aj daň z pridanej hodnoty v sume 3 000 €, celkom 18 000 €.

4. Uznesením krajského súdu z 26. júna 2017 sp. zn. 20 S 13/2016 vydaným vyšším súdnym úradníkom boli sťažovateľovi priznané trovy právneho zastúpenia advokátom podľa tarifnej odmeny. Požiadavku, aby súd uložil finančnému riaditeľstvu nahradiť sťažovateľovi všetky trovy súdneho konania podľa § 250k ods. 2 OSP, teda popri tarifnej odmene aj zmluvnú odmenu, krajský súd neakceptoval. Podľa jeho názoru „§ 250k ods. 2

O. s. p... vzhľadom na neúčinnosť O. s. p. po 01. 07. 2016 nie je možné v danej veci vôbec aplikovať, a to ani s poukazom na § 491 ods. 2, veta druhá SSP“. Krajský súd totiž *„napadnuté rozhodnutie zrušil za aplikácie § 191 ods. 1 písm. d) SSP (z dôvodu nepreskúmateľnosti rozhodnutia riaditeľstva pre nedostatok dôvodov), t. j. z odlišného dôvodu než došlo k zrušeniu predchádzajúceho rozhodnutia žalovaného rozsudkom sp. zn. 20S/88/2009-97 zo dňa 20. 11. 2012, pri aplikácii § 250j ods. 2 písm. a) O. s. p. (rozhodnutie správneho orgánu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci)“.* Krajský súd poukázal aj na uznesenie ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 466/2011, v zmysle ktorého odmena advokáta, ktorej náhrada sa priznáva proti inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe, sa určuje vždy podľa ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) o tarifnej odmene. S poukazom na vyhlášku dospel k záveru, že ako trovy právneho zastúpenia je možné priznať len jeden druh odmeny, a to tarifnú odmenu.

5. Proti uzneseniu krajského súdu podal sťažovateľ sťažnosť podľa § 152 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“). Namietal, že krajský súd prechodné ustanovenie § 491 ods. 2 SSP vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 250k ods. 2 OSP po právnej stránke posúdil nesprávne. Poukazoval pritom i na právny názor ústavného súdu (sp. zn. I. ÚS 238/04), podľa ktorého na vznik právnych vzťahov existujúcich pred nadobudnutím účinnosti novej právnej normy, resp. právne nároky, ktoré z týchto vzťahov vznikli, sa použije zrušená právna norma. Aplikuje sa tu princíp ochrany právnych vzťahov, ktoré vznikli v minulosti, pričom dôsledkom opačnej interpretácie stretu právnych noriem by bola pravá retroaktivita. Trovy konania, náhrady ktorých sa sťažovateľ domáha, sa vzťahujú k úkonom, ktoré nastali pred nadobudnutím účinnosti Správneho súdneho poriadku a účinky týchto právnych úkonom musia zostať zachované. Sťažovateľ ďalej namietal, že podmienky pre uplatnenie postupu podľa § 250k ods. 2 OSP sú splnené tým, že správny orgán bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, sa odchýlil od právneho názoru vysloveného v skoršom rozsudku krajského súdu, a nie zrušením rozhodnutia z tých istých dôvodov. Podľa sťažovateľa závery z uznesenia ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 466/2011

nemožno v jeho právnej veci aplikovať, pretože ústavný súd neriešil problematiku trov konania podľa § 250k ods. 2 OSP. Daná úprava je totiž osobitnou úpravou, ktorá sa vzťahuje len na rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam a postupom správnych orgánov, teda na konanie podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku.

6. Uznesením krajského súdu z 9. októbra 2017 sp. zn. 20 S 13/2016 vydaným sudcom bola sťažnosť zamietnutá. Podľa názoru krajského súdu „v zmysle § 491 ods. 2 SSP zostal zachovaný právny účinok úkonu, ktorý urobil právny zástupca žalobcu za účinnosti O. s. p., t. j. samotný úkon právnej služby advokáta. Avšak ak o nároku na náhradu trov bolo rozhodnuté už za účinnosti SSP, potom je potrebné aj o výške náhrady za tento úkon rozhodovať podľa SSP, teda podľa právnej úpravy účinnej ku dňu rozhodovania o výške trov. S úkonom právnej služby vykonaným za účinnosti O. s. p. ešte automaticky nevzniká ďalší nárok, a to nárok na náhradu trov v súvislosti s týmto úkonom. Tento nárok vzniká až rozhodnutím súdu nároku žalobcu na náhradu trov konania, v danom prípade vznikol v rozsudku zo dňa 06. 12. 2016. Preto je potrebné tento nárok vzniknutý za novej právnej úpravy, v súlade so zásadou všeobecného zákazu retroaktivity právnych noriem, posúdiť podľa novej právnej úpravy.“.

7. Krajský súd ďalej dôvodil, že „v súčasnosti platný SSP neumožňuje priznať úplnú náhradu trov konania v prípade, ak po súdnom zrušení rozhodnutia správneho orgánu došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktoré súd na základe novej žaloby opäť zrušil preto, že sa správny orgán odchýlil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku súdu“. V takom prípade „môže správny súd i bez návrhu v zrušujúcom rozsudku uložiť orgánu verejnej správy pokutu podľa § 191 ods. 6 veta druhá SSP. Podľa SSP by dôvodom na úplnú náhradu trov boli len dôvody zrušenia rozhodnutia orgánu verejnej správy uvedené v § 191 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) SSP (§ 167 ods. 2 SSP). Ak by však aj takéto dôvody nastali... ani v tom prípade nemožno priznať ako úplnú náhradu trov zmluvnú odmenu, ako už bolo uvedené v uznesení sp. zn. 20/S/13/2016 zo dňa 26. 06. 2017 s poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 446/2011-14 z 20. 10. 2011.“.

8. Krajský súd napokon podotkol, že „povinnosť zaplatiť odmenu advokátovi za poskytovanie právnej pomoci... vyplýva zo zmluvy o poskytnutí právnej pomoci a pokiaľ sa účastníci takejto zmluvy dohodli na odmene, je povinnosťou klienta túto odmenu advokátovi zaplatiť, bez ohľadu na výsledok konania, prípadne postup advokáta v konaní (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. M Cdo 86/02 z 01. 05. 2003). Správny súd však na priznanie nároku na náhradu trov konania používa iné kritériá a to zásadu úspechu v konaní, resp. zrušenie napadnutého rozhodnutia, pričom nie je viazaný dohodou o zmluvnej odmene uzavretou medzi účastníkom a jeho právnym zástupcom. Tento procesný postup súdu sa vzťahuje nielen na priznávanie náhrady trov podľa § 167 ods. 1 SSP, ale aj podľa § 167 ods. 2 SSP, teda aj na prípady, kedy súd prizná úplnú náhradu trov konania.“.

9. V sťažnosti doručenej ústavnému súdu podľa názoru sťažovateľa uznesením krajského súdu sp. zn. 20 S 13/2016 z 9. októbra 2017 došlo k porušeniu jeho označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

10. Sťažovateľ dôvodí, že „podľa ustanovenia § 250k ods. 2 OSP, ak po zrušení rozhodnutia správneho orgánu došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktoré sa k novej žalobe opäť zrušilo preto, že sa správny orgán odchyľil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, uloží súd správne orgánu, aby žalobcovi nahradil všetky trovy súdneho konania (Pozn. Krajský súd v uznesení z 09. 10. 2017 nepopiera tvrdenie sťažovateľa, že podmienkou pre postup podľa ustanovenia § 250k ods. 2 OSP nie je, že rozhodnutie orgánu verejnej správy sa musí zrušiť z tých istých dôvodov, preto sťažovateľ toto svoje tvrdenie považuje za nesporné)“.

11. Ďalej sťažovateľ argumentuje, že „ustanovenie § 250k ods. 2 OSP, ako súčasť piatej časti OSP... bolo s účinnosťou od 01. 01. 1992 do OSP zaradené zákonom č. 519/1991 Zb. Ak by zámerom novely OSP bolo ponechať aj pre účely správneho súdnictva všeobecnú úpravu trov konania uvedenú v ustanoveniach § 137 a § 151 ods. 5 OSP, potom by nebolo potrebné osobitne riešiť náhradu trov konania v prípadoch, keď po zrušení rozhodnutia správneho orgánu došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktoré sa

na základe novej žaloby opäť zrušilo preto, že sa správny orgán odchýlil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku súdu bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu.“

12. Sťažovateľ namieta, že *«krajský súd ustanovenie § 18 ods. 1 vyhlášky... vo vzťahu k ustanoveniu § 250k ods. 2 OSP nesprávne právne posúdil... odmena advokáta, ktorej náhrada sa priznáva proti inej fyzickej osobe alebo právnickej osobe, sa určuje vždy podľa ustanovení tejto vyhlášky o tarifnej odmene, na čo je právny zástupca povinný klienta vopred upozorniť. Zo znenia... § 250k ods. 2 OSP vyplýva, že súd v prípade postupu podľa § 250k ods. 2 OSP neurčuje výšku odmeny advokáta ale ukladá správne orgánu povinnosť, aby žalobcovi nahradil všetky trovy súdneho konania. Z uvedených dôvodov pojem „všetky trovy súdneho konania“ nemožno spájať výlučne s určením odmeny advokáta podľa ustanovenia vyhlášky... Podľa sťažovateľa z ustanovenia § 250k ods. 2 OSP jednoznačne vyplýva povinnosť nahradit' sťažovateľovi všetky trovy súdneho konania a pri takomto znení ani pri žiadnej nožnej interpretácii tohto ustanovenia nie je možné prijať záver, že „všetky trovy súdneho konania“ sú len trovy konania určené tarifnou odmenou. Ak súd v zmysle ustanovenia § 250k ods. 2 OSP má povinnosť uložit' žalobcovi nahradit' všetky trovy súdneho konania, pričom súčasťou tejto náhrady bude aj zmluvná odmena advokáta dohodnutá v súlade s vyhláškou..., potom súd nepostupuje v rozpore s ustanovením § 250k ods. 2 OSP a ani v rozpore s iným ustanovením OSP, ale naopak v súlade s ním. Súd ustanovenie § 250k ods. 2 OSP vyložil a aplikoval v extrémnom rozpore s jeho znením a posúdil ústavne neakceptovateľným spôsobom.»*

13. Podľa sťažovateľa *„ustanovení § 250k ods. 2 OSP ide o sankciu za to, že správny orgán nerešpektoval právny názor súdu vyslovený v prvom jeho rozsudku. Ak by sa akceptoval výklad ustanovenia § 250k ods. 2 OSP tak, ako to učinil Krajský súd... potom v uvedenom ustanovení by sa nejednalo o žiadnu sankciu, pretože aj v prípade splnenia podmienok pre postup podľa tohto ustanovenia, súd by uložil povinnosť uhradiť trovy konania len vo výške tarifnej odmeny, teda podľa § 151 ods. 5 OSP, čím by sa úplne poprel účel, podstata a zmysel ustanovenia § 250k ods. 2 OSP.“*

14. Citujúc § 491 ods. 2 SSP sťažovateľ zdôrazňuje, že z napadnutého uznesenia krajského súdu „vyplýva, že zásadnou právnou formuláciou, na ktorej krajský súd založil záver, že ustanovenie § 491 ods. 2 SSP nie je možné vo veci sťažovateľa použiť je tvrdenie, že s úkonom právnej služby vykonaným za účinnosti OSP automaticky nevzniká nárok na náhradu trov konania. Tento nárok vznikol až rozhodnutím súdu podľa SSP, a preto bolo potrebné o výške náhrady za tento úkon rozhodovať podľa SSP, teda podľa právnej úpravy účinnej ku dňu rozhodovania o výške trov. Sťažovateľ namieta, že krajský súd ustanovenie § 491 ods. 2 SSP vo vzťahu k ustanoveniu § 250k ods. 2 OSP nesprávne právne posúdil. Nie je možné zamieňať vznik právneho vzťahu a rozhodovanie o právnom nároku. Nárok sťažovateľa nevznikol až rozhodnutím súdu podľa SSP, ale vznikol za účinnosti OSP, preto aj napriek novej právnej úprave, zostávajú jeho účinky zachované a tým zostalo zachované sťažovateľovi právo na rozhodnutie o ňom. Z ustanovenia § 491 ods. 2 SSP síce vyplýva, že tento zákon platí aj na konania začaté podľa piatej časti OSP pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, čo však nebráni súdu s poukazom na ustanovenie § 491 ods. 2 SSP rozhodnúť podľa § 250k ods. 2 OSP, nakoľko právne úkony a ich účinky zostávajú zachované.“.

15. Právny záver vyplývajúci z uznesenia krajského súdu je podľa sťažovateľa v extrémnom rozpore s niektorými nálezmi ústavného súdu (PL. ÚS 3/09, PL. ÚS 11/2010, I. ÚS 238/04), pretože zásadne mení režim právnych vzťahov, ktoré vznikli v minulosti a nepriznaním právnych nárokov z týchto právnych vzťahov zakladá systém pravej retroaktivity, ktorá je v rozpore s princípmi právneho štátu.

16. Výklad ustanovenia § 250k ods. 2 OSP zo strany krajského súdu popiera účel, podstatu a zmysel tohto ustanovenia, ktoré sledovalo priznaním nároku na náhradu všetkých trov konania osobitne riešiť trovy konania v prípadoch, keď po zrušení rozhodnutia správneho orgánu došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktoré sa na základe novej žaloby opäť zrušilo preto, že sa správny orgán odchyľil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku súdu bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu. Obdobne aj výklad § 491 ods. 2 SSP zo strany krajského súdu popiera účel, podstatu a zmysel tohto

ustanovenia, je v extrémnom rozpore s nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 238/04 a svojím obsahom zakladá pravú retroaktivitu.

17. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 20S/13/2016 z 09. 10. 2017 porušil základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR.

2. Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 20S/13/2016 z 09. 10. 2017 porušil základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3. Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 20S/13/2016 z 09. 10. 2017 porušil základné právo sťažovateľa [REDAKOVANÉ] vlastniť majetok zaručeného v čl. 20 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 1 dodatkového protokolu.

4. Uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 20S/13/2016 z 09. 10. 2017 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia podľa ustanovenia § 11 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za 2 úkony právnej služby vo výške 294,66 € (2 x 147,33 €) a 2 x za režijný paušál vo výške 17,68 € (2 x 8,84 €), spolu 312,34 € a DPH 62,47 €. Spolu s DPH 374,81 €.“

II.

18. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

19. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

20. Sťažnosť je zjavne neopodstatnená.

21. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

22. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

23. Sťažovateľ namieta predovšetkým, že krajský súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania nesprávne aplikoval Správny súdny poriadok, hoci výšku trov konania, náhradu ktorých úspešnému sťažovateľovi priznal, mal posúdiť podľa Občianskeho súdneho poriadku, keďže išlo o trovy vzniknuté do 30. júna 2016, teda ešte za jeho účinnosti. Okrem toho sťažovateľ je toho názoru, že pri správnej aplikácii § 250k ods. 2 OSP mal nárok nielen na tarifnú, ale aj na zmluvnú odmenu právneho zástupcu. Inými slovami, sťažovateľ nastoľuje jednak otázku intertemporality pri rozhodovaní o náhrade trov konania v súvislosti so zmenou právnej úpravy, ku ktorej v priebehu konania došlo, ako aj otázku správneho výkladu § 250k ods. 2 OSP.

24. Podľa názoru ústavného súdu vzhľadom na konkrétne okolnosti daného prípadu nehrá otázka intertemporality (či sa má pri rozhodovaní o náhrade trov konania postupovať podľa Občianskeho súdneho poriadku alebo podľa Správneho súdneho poriadku) relevantnú úlohu.

25. Podľa § 250k ods. 2 OSP ak po zrušení rozhodnutia správneho orgánu došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktoré sa k novej žalobe opäť zrušilo preto, že sa správny orgán odchýlil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku súdu bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, uloží súd správnomu orgánu, aby žalobcovi nahradil všetky trovy súdneho konania.

26. Medzi účastníkmi konania sa javí ako nesporné, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 S 13/2016 zo 6. decembra 2016 bolo rozhodnutie finančného riaditeľstva zrušené ako nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, hoci skorším rozsudkom krajského súdu sp. zn. 20 S 88/2009 z 20. novembra 2012 bolo skoršie rozhodnutie finančného riaditeľstva zrušené z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom obe zrušené rozhodnutia finančného riaditeľstva boli rovnaké.

27. Za uvedeného stavu je sťažovateľ toho názoru, že bola naplnená hypotéza § 250k ods. 2 OSP, keďže finančné riaditeľstvo sa neriadilo právnym názorom vysloveným v skoršom rozsudku a v rozpore s ním opätovne rozhodlo rovnako ako predtým. Preto by

finančné riaditeľstvo malo nahradiť sťažovateľovi všetky vzniknuté trovy konania, čo podľa sťažovateľa predstavuje určitú zákonom predvídanú sankciu za nerešpektovanie záväzného právneho názoru vysloveného krajským súdom.

28. Naproti tomu krajský súd v uznesení z 26. júna 2017 vydanom vyšším súdnym úradníkom vyslovuje názor, podľa ktorého hypotéza § 250k ods. 2 OSP nie je v danom prípade naplnená, keďže rozhodnutie finančného riaditeľstva bolo neskorším rozsudkom krajského súdu zrušené pre nepreskúmateľnosť v dôsledku nedostatku dôvodov, nie teda pre nesprávne právne posúdenie veci, resp. pre nerešpektovanie záväzného právneho názoru krajského súdu (ako v skoršom rozsudku).

29. Sťažovateľ tvrdí, že podmienky pre uplatnenie postupu podľa § 250k ods. 2 OSP sú splnené už tým, že správny orgán bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, sa odchýli od právneho názoru vysloveného v skoršom rozsudku krajského súdu, nie teda až zrušením rozhodnutia z tých istých dôvodov. Keďže krajský súd v uznesení z 9. októbra 2017 vydanom sudcom tento právny názor sťažovateľa nepopiera, sťažovateľ ho považuje za nesporný.

30. Podľa názoru ústavného súdu s uvedenými závermi sťažovateľa nemožno súhlasiť.

31. Z už citovaného § 250k ods. 2 OSP jednoznačne vyplýva, že neúspešnému správne orgánu možno uložiť povinnosť nahradiť všetky trovy súdneho konania úspešnému žalobcovi iba vtedy, ak sa na základe novej žaloby opätovne zrušilo rozhodnutie správneho orgánu preto, že sa tento odchýlil od právneho názoru vysloveného v skoršom rozsudku bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu. Skutočnosť, že sa správny orgán v novom rozhodnutí neriadil skorším rozsudkom súdu musí zo záverov novšieho rozsudku súdu vyplývať. Za daného stavu však novšie rozhodnutie finančného riaditeľstva zrušil krajský súd výslovne pre nepreskúmateľnosť spôsobenú nedostatkom dôvodov, nie teda pre nesprávne právne posúdenie, resp. pre nerešpektovanie skôr vysloveného záväzného právneho názoru.

32. Pokiaľ je sťažovateľ tej mienky, že jeho výklad § 250k ods. 2 OSP je nesporný, pretože krajský súd v uznesení z 9. októbra 2017 vydanom sudcom (zrejme na rozdiel od uznesenia z 26. júna 2017 vydaného vyšším súdnym úradníkom) toto jeho tvrdenie nepopiera, treba uviesť, že uznesenie sudcu krajského súdu je jednoznačne založené na názore, podľa ktorého vec bolo treba posúdiť podľa Správneho súdneho poriadku. Preto ani nebol dôvod na to, aby sa výkladom § 250k ods. 2 OSP zaoberal. Nejde teda o to, že by sudca mlčky súhlasil s právnym názorom vyššieho súdneho úradníka.

33. Na základe dosiaľ uvedeného je ústavný súd toho názoru, že v danej veci hypotéza § 250k ods. 2 OSP nebola naplnená. Znamená to, že aj keby sa mala vec posúdiť podľa Občianskeho súdneho poriadku, nebolo by možné požiadavke sťažovateľa o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia advokátom podľa zmluvy o právnej pomoci vyhovieť.

34. Napokon je podstatné, že medzi účastníkmi je nesporné aj to, že Správny súdny poriadok ustanovenie obdobné ustanoveniu § 250k ods. 2 OSP nemá, pretože sankcionovanie správneho orgánu, ktorý nerešpektuje záväzný právny názor súdu, sa nerieši v rámci trov konania, ale pokutou. Inými slovami, pri aplikácii Správneho súdneho poriadku na túto vec by tak isto nebolo možné vyhovieť požiadavke sťažovateľa o priznanie náhrady trov právneho zastúpenia advokátom podľa zmluvy o právnej pomoci.

35. Berúc do úvahy všetky uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2018